

Den 19. Maj 2020

UPA2020/193 – 95

EM2020/193

Forslag til forespørgselsdebat om hvordan man kan optimere anvendelsen af vore ressourcer for at minimere Corona-krisens skadevirkning på landets økonomi. (Siumuts Inatsisartut gruppe)

EM2020/95

Forespørgselsdebat om, hvorledes vi sikrer en bredt funderet, overordnet strategi for håndtering af ny Corona-virus; sundhedsmæssigt, strategisk og økonomisk. (Medlem af Inatsisartut Tillie Martinussen, Samarbejdspartiet)

Vi skal hermed fra Partii Naleraq fremkomme med bemærkninger til begge af de forslag til forespørgselsdebat om Covid-19 (Corona).

I midten af marts måned 2020, blev den første rejsende smittet med corona her i landet. Før dette skete havde vi fra Partii Naleraq klart krævet: at vi måtte skride ind, da vort land og vort folk er vigtigere end penge.

I starten trådte Naalakkersuisut meget varsomt og var på listesko, og da der ikke rigtig skete noget, så krævede vi på det kraftigste fra Partii Naleraq, at vort land skulle lukkes for omverdenen, at skolerne og uddannelsesinstitutionerne skulle lukke m.fl. Heldigvis opnåede vi dette sammen med de andre partier.

Vi var jo alle bekymrede for om vort sundhedsvæsen ville kunne være forberedt til denne situation. Meget ændrede sig og vi koncentrerede os om, at beskytte vore ældre i den kommende tid. Ja – hvem kunne have forudset, at børnene ville begynde at savne deres skolegang og beklage sig over, at være trætte af at være derhjemme.

Nu hvor der er fremkommet to forslag omkring hvordan vort land kommer videre, vil vi i den forbindelse fra Partii Naleraq igen sige, at vi har savnet en åben dialog som kunne foregå på et sagligt niveau. At man kunne lære af de andre landes erfaringer i forbindelse med corona, og at man på baggrund af vort lands befolkning kunne tilpasse disse løsninger og planlægge derudfra. Hvordan vil vi da komme videre?

Indtil videre er Naalakkersuisuts udspil udtryk for manglende planlægning og at man ikke formår at løfte ansvaret, men vi vil hellere fra Partii Naleraq koncentrere os om landets befolkning og vore virksomheder.

Vor nuværende status viser klart, at man er for adhocokratiserede i argumentationen, fordi der hele tiden kommer hovsaløsninger.

Om vi snakker atlantlufthavne, trafik eller alternative løsningsforlag. Vi vil stadig blive ved og ærligt melde ud i god tid med løsningsforslag.

Vi har i Partii Naleraq siden starten af marts måned ledt efter muligheden for, at man tager udgangspunkt i landets befolkning i planlægningsøjemed og nu kan vi så i Inatsisartut endelig få snakket ud om det.

For det første er det ganske forståeligt, at man hele tiden kommer ind på at lufthavnsbyggerierne er spild af penge og det vil vi heller ikke undgå at komme ind på. Vi ved allesammen, at vort land helt sikkert vil blive ramt på turismeområdet og nu hvor man som følge af, at Kangerlussuaq skal bevares som militæranlæg, er tiden for alvor kommet til at få indført nytænkning. Vi der følger med på sidelinien, ser jo Naalakkersuisut og deres støtter sælge ud af landet, fordi man ingen penge har. Nu vil man så ud og låne endnu flere penge og alligevel kan man ikke melde klart ud hvorfor det stadig er nødvendigt at anlægge lufthavne. Det er jo stadig en option, at lade pengene løbe rundt og omsættes herhjemme og blot forlænge banerne til 1199 meter.

Man vil helt sikkert være imod dette og bruge som undskyldning, at vort lands omdømme vil tage skade, eller at de nye lufthavne vil redde vort lands økonomi, så hvis denne opfordring til at tænke sig godt om økonomisk og undlade de letteste løsninger, ikke følges og man ikke vil høre på flertallet, så må det være deres eget ansvar.

Vi finder det i Partii Naleraq vigtigt, at vort lands gradvise genåbning klart skal prioriteres i relation til virksomhederne, landets befolkning og de der følger med i udlandet. I forhold til regelmenter, lovgivning og de krav og informationspligt der er som udgangspunkt, så skal det være rimeligt at styre fra politisk hold. Embedesmændene og eksperternes arbejde skal foregå udfra klart udstukne rammebetingelser, som er afgjort på politisk niveau. Det er jo sådan, at det størst mulige samarbejde i samfundet skal baseres på, at vi skaber tillid.

Virksomhederne er nødsaget til at vide hvad de har med at gøre og hvad de kan regne med i den kommende tid, ikke mindst fordi man er nødt til at være på forkant, hvis der opstår en ny smittebølge som man skal have planer klar til.

Vi har en klar fordel herhjemme, fordi vi i sammenligning med andre lande kun har ganske få adgangsveje til landet, hvorfor at en smittespredning kun vil betyde ganske få smittede. Men vi har så også set hvor dyrt det har været, at kun en alt for stor flyvemaskine flyver over atlanten. Desuden har det også været meget dyrt at bruge den lille flyvemaskine.

Vi vil fra Partii Naleraq gerne gøre metoden mere forståelig, uden for megen brug af teknik og derfor vil vi blandt andet fremlægge følgende:

1. At den metode man bruger, skal kunne løfte landet som udgangspunkt
2. At Kangerlussuaq er indfaldsporten til vort land.
3. At de rejsende der ønsker at tager herop og har Google/Apple mobiler, skal benytte sig af app, der følger op på, om der er chance for, om man er smittet

4. De rejsende der kommer ind i landet skal trækkes til side og testes.
5. Såfremt der ikke i testen findes noget, kan du rejse videre i landet (stadig brugende app-en)
6. Hvis test Covid-19 er positiv skal du placeres i Kangerlussuaq, indtil du ikke længere smitter andre.
7. De skal betale for test-kit til den værdi som test-kittet har.
8. Det skal garanteres, at de hjemmehørende der er smittede, kan være i karantæne uden at miste penge derpå
9. Det skal kræves, at rejsende fra udlandet skal være sundhedsforsikret, hvormed man vil sikre, at de ikke belaster landskassen

Nu er disse forslag fremsat uden særlige tekniske forudsætninger, og man vil kunne bruge denne metode til en gradvis genåbning. Det er vigtigt, at landskassen ikke bliver belastet heraf. Nogle vil så spørge: "Hvorfor Kangerlussuaq?" Svaret er ganske enkelt ud fra et sikkerhedsmæssigt synspunkt. Fordi det er det sted man kan lettest kan komme til hele året igennem.

Her skal medtages og klart udmeldes, at vores begrænsning af rejsende skal være realistisk baseret.

Som eksempel har man i Danmark frem til august standset koncerter, og det er en klar mulighed herhjemme, at man klart melder ud, at man ud fra en testning i Kangerlussuaq igen kan åbne op for turister i august. Det må være en selvfølge, at såfremt man vil gæste vort land, så skal man i god tid før have meldt dette, så de forskellige undersøgelser kan være gennemført. Så vil det ikke længere kun være Danmark man skal igennem.

Vi er jo en del af verdenssamfundet, og vi har allerede erfaring med, at vi uden kontakt med Danmark kan klare os.

Endvidere så ses det af de herskende forhold ude i den store verden, at krydstogtskibene kan være voldsomme smittecentre, og lad os nu bare acceptere, at krydstogtskibene de næste mange år ikke kommer til at sejle heroppe – vi laver midlertidigt forbud mod deres ankomster. Der er jo stadig mulighed for, at turisterne hvis de vil se vort land, at de kan tage en flyver herop og sejle med kystskibene. Måske vil det endda komme til, at vi landets egen befolkning endelig langt om længe vil få foræret mulighed for, at kunne besejle turister med vore egne skibe.

Dog er det vigtigt at tage stilling til om vi finder det rimeligt, at Naalakkersuisut har bundet sig til kun at ville teste 70% for Covid-19 (RT-PCR).

Er det ikke mere hensigtsmæssigt at lave blodprøver hvor der er mere end 97% (lateral flow assays), og de billige test kan vise resultater indenfor 15 minutter?

Det er udfra et politisk ønske vigtigt, at tage stilling til, at man vil lede efter den bedste undersøgelsesmetode, Man kommer ikke udenom at en løbende genåbning af trafikken også betyder, at vi åbner op for at der vil forekomme smitte.

Men hvis vi er forberedt, så kan man igen benytte denne metode i de kommende år. Man vil ligeledes kunne benytte sig af metoden til andre pandemier.

Det næste skridt må tages med udgangspunkt i landets befolkning, samtidig med at man følger udviklingen i andre lande.

Vi skal med disse bemærkninger og uden at komme for meget ind på tekniske spørgsmål fra Partii Naleraq hilse denne debat velkommen, idet at en udmelding af vore holdninger til spørgsmålene baner vejen for vort lands udvikling hvilket vi gerne vil takke for.

Vi er godt klar over, at Naalakkersuisut gør alt hvad de kan for at følge med til at løse de foreliggende opgaver, det er måske også derfor, at de ikke har så store muligheder for at foretage de nødvendige høringer. Vi var endda nået så vidt, at Naalakkersuisut ikke ønskede at Inatsisartut skulle mødes, fordi man ikke kunne følge med.

Men livet fortsætter trods alt. Vi har mennesker der er utrolig ferme til at opretholde livet, som var nødt til at blive fyret selvom de har to jobs, og nu bliver de så smidt ud til et liv på gaden, fordi de ikke har råd til huslejen. Folk der sagtens kan arbejde, folk der er ramt fordi man ikke kan planlægge ordentligt, kræfter vi ellers har brug for.

Man har villet indføre arbejdsfradraget, et forslag der vil være meget administrativt forbrugende, og som gør alt besværligt. Man har villet sætte selskabsskatten ned, også et meget administrativt fordyrende forslag, som kun besværliggør alting.

Man har indført offentlig hjælp og da ordningen mangler at tilpasses herhjemme er ordningen administrativt dyr, det besværliggør kun tingene.

Når man så kigger på de hjælpepakker som Naalakkersuisut havde regnet med ville koste 257mio kr., så fremgår det af deres redegørelse, at frem til starten af maj måned er der kun forbrugt lidt over 13 mio kr. til hjælpepakker. Virksomhederne har fået mulighed for midlertidigt at undlade at betale skatter og man regner med, at det ligger i størrelsesordenen af 250 mio kr. I starten af maj udgjorde dette kun op til 56 mio kr., altså ganske få virksomheder der har benyttet ordningen.

Hjælpepakker der slet ikke er tilpasset hertil, som knap kan bruges og det fremgår jo klart at de ting jeg netop nævnte ovenfor. Arbejderne, borgerne, er taget som ofre og man tilpasser ikke noget til de eksisterende og gældende forhold og betingelser.

Men hvorfor skal vi så yde hjælp?

Selvom vi ved hvorhen vi bevæger os i retning af, så skal vi jo fortsætte kursen, det er derfor særdeles vigtigt, at man baner vejen for virksomhederne og arbejderne.

partii naleraq

Nogle af Partii Naleraqs mærkesager i politik, som er fiskeri og fangst, vil vi ikke undgå at komme ind på her. Vi er jo ikke alle kontorfolk og turismeoperatører. Vi har altså også andre iblandt os, der lige nu ikke har nogen alternative indkomstmuligheder og som ikke kan tage på fangst, som ikke kan fange narhvaler til deres egen føde.

Om du er chef på en virksomhed. Om du er uddannelsessøgende. Om du er arbejder. Om du er fanger eller fisker, så er dit liv på en eller anden måde, lige nu, ramt af den verdensomspændende pandemi Covid-19.

Fiskepriserne er faldende. Virksomhedernes salgsomsætning er faldende. De studerende kunne på et tidspunkt ikke komme i skole. Og de fangere der ellers kunne have bierhverv som turismeoperatører, de har nu kun fangsten at ty til. Er der mulighed for hjælpepakker til dem?

Det er nu ikke længere første gang at vort land rammes af epidemier. Kigger man vores historie efter, ses det, at de epidemier der har raset heroppe indimellem, nærmest har udrydet store dele af befolkningen.

Vort land er i dag meget veludviklet, men vi må tage udgangspunkt i os selv og lade være at lade os styre af pengeøkonomien og tro på os selv og at der er en vej fremad.

Vi kan selv!

Tak!